

УДК 636.034:636.2:636.082.22.

Польовий Л.В., доктор с.-г. наук, професор

Пікула О.А., асистент

Марчук О.Д., магістрантка

Вінницький національний аграрний університет

МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ ТА ЇХ ГАБАРИТИ ТУЛУБА

Розподіл стада за масометричним коефіцієнтом показав, що до щільного типу конституції відведено 44,82 % корів від загальної кількості. Виділення 52 корів у племінне ядро додає приблизно отримати 26 теличок, які будуть вирощуватись для відтворення стада. При умові вибіркового вибору 20% їх до віку корів-первісток, то надійде у стадо біля 21 голови, що дозволить вибірково вибрати 20% корів. Рівень надоїв корів за рахунок ефекту добору може підвищитись на 242 кг, або на 5,15%.

Ключові слова: корова, продуктивність, племінне ядро, виробнича група, виранжировка, габарити тулуба.

Удосконалення української чорно-рябої молочної породи направлене на формування стандартизованих показників виробничих та племінних ознак [1].

Добір корів за напрямками продуктивності ведеться з врахуванням співвідношення промірів, за якими оцінюється габарит корів. Як правило використовують проміри висоти в холці, косу довжину тулуба та обхвату грудей за лопатками. Характерними ознаками тварин української чорно-рябої молочної породи є міцна щільна конституція та гармонічна будова тулуба [2].

Важливим показником племінної цінності корів української чорно-рябої молочної породи є молочна продуктивність за абсолютними та відносними показниками.

Виходячи із того, що удосконалення корів української чорно-рябої молочної породи має свої особливості, які проявляються у залежності від вихідних матерів чорно-рябої породи і бугаїв-плідників голштинської породи. Тому, актуальним є пошуки добору корів за молочною продуктивністю та габаритами тулуба пристосованих до інтенсивних технологій [3].

Метою наших досліджень було за матеріалами бонітування відібрати корів у племінне ядро, виробничу групу та групу виранжування.

Методика досліджень. У племінне ядро були відібрані кращі за надоями корови рівень продуктивності не нижче ніж 4700 кг, а для виранжування нижче ніж 2500 кг, решта тварин закріплені за виробничою групою. Надої визначені у корів за 305 днів з врахуванням жирності молока. У кожній корови визначена жива маса, відносна молочність, взяті проміри тулуба: висота в холці, коса довжина тулуба, обхват грудей за лопатками та визначений масометричний коефіцієнт за методикою Д.Т. Вінничука та

$$\text{П.М.Мережка (1991): } \text{ММК} = \frac{\text{ЖМ}}{\text{ВХ} + \text{КДТ} + \text{ОГ}} \times 100,$$

де : КДТ – коса довжина тулуба, ВХ – висота в холці, ШГ – ширина грудей,

ШМ – ширина в маклоках, ОГ – обхват грудей за лопатками,

ЖМ – жива маса.

У племінне ядро відбирали корів щільного типу, у виробничу групу – проміжний тип, а виранжировку – рихлий.

Результати досліджень. Дослідженнями встановлено, що найвищі надої отримані

від корів, у яких масометричний коефіцієнт був на рівні 118,3 (табл. 1). Дані корови були відібрані у племінне ядро 52 голови або 44,83% від загальної кількості. У виробничу групу надійшли корови проміжного типу за масометричним коефіцієнтом 116 та для виранжування – рихлого типу (ММК = 114).

Таблиця 1. Молочна продуктивність та основні габарити тулуба корів української чорно-рябої молочної породи

Показник	Групи корів за призначенням			По стаду (116)
	племінне ядро (52)	виробнича група (40)	виранжировка (24)	
Надій за 305 днів, кг	4875±31,2	3754±52,4	2837±41,3	4067±44,3
Жирномолочність, %	3,77±0,01	3,81±0,02	3,65±0,02	3,75
Молочний жир, кг	184±2,81	143±1,72	103±2,11	152±3,62
Жива маса, кг	578±8,5	564±6,1	535±4,8	564±6,2
Відносна молочність, кг	843±24,2	667±27,4	530±21,1	720±17,5
Висота в холці, см	127,2±0,6	129,3±0,5	125,2±0,5	127,5±0,4
Коса довжина тулуба, см	167,3±1,5	159,4±1,7	152,3±1,3	161,5±1,5
Обхват грудей за лопатками, см	194,2±1,8	197,5±1,7	187,5±1,2	193,9±1,6
Масометричний коефіцієнт, %	118,3	116,0	114,0	116,8

Відносно молочної продуктивності, то корови племінного ядра мали 4872 кг молока за 305 днів лактації, а виробнича група – на менше на 23%, група виранжування – менше на 42%.

Селекційний диференціал племінного ядра складає 808 кг, тоді при коефіцієнті спадковості молочної продуктивності 0,3 прогноз на підвищення надоїв буде 242 кг.

За жирномолочністю перевагу мали корови виробничої групи, але різниця була не суттєва від племінного ядра та виранжировки, тому за молочним жиром корови племінного ядра були на рівні 184 кг при доволі низькому рівні у групі виранжування (103 кг).

Жива маса корів племінного ядра склала 578 кг, що більше виробничої групи на 2,48% та виранжировки – на 8,0%. Ці дані свідчать про те, що збільшення живої маси корів тісно зв'язано із молочною продуктивністю, яка має позитивну кореляцію між живою масою та надоями.

Про потенціальні можливості корів можна відмічати при високій відносній молочності. У даному стаді відносна молочність дещо низька - 720 кг. У високопродуктивних стадах відносна молочність знаходиться у межах 1000 кг. Тому необхідно більше нарощувати надої корів при не значному підвищенні живої маси. Дане питання доволі складне, тому що потребує крім покращення генетичних задатків корів підвищувати рівень якості годівлі та створення комфортних умов для корів.

Отримані дані розподілу корів стада на щільний, проміжний та рихлий типи показав, що в умовах невеликого за потужністю сільськогосподарського підприємства з виробництва молока можливо вирішувати раціональне використання дійних за призначенням корів. Особливу увагу доцільно приділяти кращим тваринам і від них отримувати нащадків. Цим зберігається генетичний фонд популяції (породи, стада) та прискорюється удосконалення породи.

Висновки: 1. Розподіл стада за масометричним коефіцієнтом показав, що до щільного типу конституції відведено 44,82 % корів від загальної кількості.

2. Виділення 52 корів у племінне ядро добавляє приблизно отримати 26 теличок, які будуть вирощуватись для відтворення стада. При умові вибранування 20% їх до

віку корів-первісток, то надійде у стадо біля 21 голови, що дозволить вибраковувати 20% корів.

3. Рівень надоїв корів за рахунок ефекту добору може підвищитись на 242 кг, або на 5,15%.

Література

1. Буркат А.П. 1. Формування внутріпородних типів молочної худоби / В.П. Буркат, М.Я.Єфіменко, О.Ф.Хаврук та ін. – К.: Урожай, 1992. – 192с.
2. Рубан С.Ю. Використання традиційних та нових систем оцінки у процесі виведення тварин бажаного типу / С.Ю. Рубан // Теоретичні і практичні аспекти породоутворювального процесу у молочному та м'ясному скотарстві. – К., 1985. – 127с.
3. Эйснер Ф.Р. Теория и практика племенного дела в скотоводстве / Ф.Г. Эйснер. – К.: Урожай, 1981. – 192с

Summary

Distribution of herds by masometry chnym coefficient showed that the dense type of constitution allocated 44.82% of the total number of cows. Select 52 cows in the breeding nucleus adds roughly get 26 heifers to be reared for herd reproduction. Provided grading 20% to their old cows, the first fruits, then go one herd of about 21 head, that will weed 20% of cows. The level of milk yield of cows by selection effects may be increased to 242 kg, or 5.15%.

УДК 636.083.312:636.082.456

Польовий Л.В., доктор с.-г. наук, професор
Сторожук О.Г., магістрант
Вінницький національний аграрний університет

РЕКОНСТРУКЦІЯ КОРІВНИКА ДЛЯ ПОЛОГОВОГО ВІДДІЛКУ НА 48 КОРІВ

Представлена будівля розміром 12×64 м де розміщені всі необхідні секції ппологового відділку на 48 корів для підприємства з виробництва молока на 400 корів.

Ключові слова: корови, ппологовий відділок, передппологова секція, денники, післяппологова секція.

При реконструкції ферм необхідно раціонально використовувати існуючі будівлі і споруди. Це дає великий економічний ефект, в результаті якого зберігаються кошти на нове будівництво, матеріали та раціонально використовуються згідно з науковими досягненнями технологічні параметри виробництва продукції скотарства.

Наукові підходи до норм технологічного проектування ппологових відділків передбачають поділ приміщення на три відокремлені секції: передппологову, ппологову і післяппологову. Щодо профілакторію, то він повинен складатися не менш як з двох відділків. Проектно-кошторисна документація на будівлі, які реконструюються,